

BANKALAR ARTIK YEŞİL VARLIK ORANI HESAPLAYACAK

11 Nisan 2025 tarihli ve 32867 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ (“**Tebliğ**”) yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Tebliğ, bankaların çevresel olarak sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin finansmanına katkısının ölçümü için yeşil varlık oranı dahil anahtar performans göstergelerin hesaplanmasına ve raporlanmasına ilişkin usul ve esaslar getirmektedir.

I. YÖNETİCİ ÖZETİ

1. Tebliğ, bankacılık sektöründe çevresel olarak sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin finansmanını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.
2. Tebliğ, çevresel sürdürülebilir “uyumlu faaliyetler”in ölçülmesi amacıyla, uyumlu finansal varlıkların toplam varlıklara oranı (Yeşil Varlık Oranı - YVO) gibi anahtar göstergelerin tanımlanması, hesaplanması ve raporlanması usullerini belirlemektedir.
3. Uyumlu varlıklar, çevresel hedeflere katkı sağlayıp çevreye zarar vermeyen ve sosyal güvenlik standartlarını karşılayan faaliyetleri kapsamakta olup; uyumlu olarak dikkate alınacak varlıkların teknik tarama kriterlerini, çevreye önemli zarar vermeme kriterlerini ve asgari sosyal güvenlik standartlarını sağlamaları şartı aranmaktadır.
4. YVO’ya ilişkin ilk raporlama 30 Haziran 2025 tarihinde başlayacaktır.
5. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, YVO ve diğer göstergeler için alt sınırlar ve hedefler belirleyebilir, uyumsuzluk durumunda ilave sermaye yükümlülüğü gibi tedbirler uygulayabilir.

II. TEBLİĞ İLE GETİRİLEN DÜZENLEMELER

Tebliğ ile getirilen düzenlemeler aşağıdaki şekilde özetlenebilecektir.

1) Tebliğin Amacı:

Çevresel olarak sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin bankalar tarafından finansmanını teşvik etmek ve bu alanda ölçülebilir bir çerçeve sunmak; çevresel hedeflere katkısı gösteren “yeşil varlık oranı” dahil anahtar performans göstergelerin tanımlanması, hesaplanması ve raporlanmasına dair yükümlülükleri netleştirmek.

2) Çevresel Hedefler:

- (i) İklim değişikliğini azaltma ve iklim değişikliğine uyum,
- (ii) Döngüsel ekonomiye geçiş¹,

¹ Döngüsel ekonomiyi “kaynak kullanımını ve atığı en aza indirerek ürün ve malzemelerin değerini mümkün olan en uzun süre korumayı, çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yeniden kullanımını sağlamayı hedefleyen sürdürülebilir üretim ve tüketim modeli” olarak tanımlayabiliriz.

- (iii) Toprak, su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir şekilde kullanılması ve korunması,
- (iv) Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü,
- (v) Biyoçeşitlilik ve ekosistemlerin korunması.

3) Yeşil Varlık Oranı Hesaplanma Metodolojisi:

- (i) Tebliğ kapsamında birincil anahtar performans göstergesi olarak belirtilen Yeşil Varlık Oranı ("YVO") aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır:

$$YVO = (\text{Uyumlu Varlıklar}) / (\text{Yeşil Varlık Oranı Kapsamındaki Toplam Varlıklar})$$

- (ii) Formülün paydasında bulunan Yeşil Varlık Oranı Kapsamındaki Toplam Varlıklar'ı ("**Toplam Varlıklar**") ise aşağıdaki şekilde formülize edebiliriz:

$$\text{Toplam Varlıklar}^2 = (\text{Bilanço İçi Toplam Finansal Varlıklar}) - (\text{Merkezi Yönetim, Merkez Bankası ve Uluslararası Kuruluşlardan Alacaklar ile Alım Satım Hesaplarındaki Varlıklar})$$

- (iii) Uyumlu Varlıklar ise uygun varlıklardan³ aşağıdaki koşulları aynı anda yerine getiren ekonomik faaliyetlere ilişkin bilanço içi finansal varlıkların itfa edilmiş maliyet ile ölçülen brüt tutarlarının toplanması ile hesaplanmaktadır.

- Çevresel hedeflerden en az bir tanesine önemli ölçüde katkıda bulunma,
- Diğer çevresel hedeflere önemli zarar vermeme,
- Asgari sosyal güvenlik standartlarını sağlama.

4) Hesaplama Sürecinde Kullanılan Kriterler:

- (i) **Teknik Tarama Kriterleri.** Varlıkların çevresel hedeflerden en az birine önemli ölçüde katkıda bulunma koşulunun sağlanmasında kullanılan kriterler olup bahse konu kriterler Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ("**Kurul**") tarafından belirlenecektir.
- (ii) **Çevreye Önemli Zarar Vermeme Kriterleri.** Faaliyetin kendisinin ve faaliyet sonucunda ortaya çıkan ürün ve hizmetlerin yaşam döngüleri ile kullanım ömrünün tamamlanmasından sonraki çevreye olan etkilerinin zarar verici nitelikte olup olmadığının değerlendirilmesinde kullanılan ve Kurul tarafından belirlenecek olan kriterlerdir.
- (iii) **Asgari Sosyal Güvenlik Standartları.** Ekonomik faaliyetlerin insan, çalışan ve tüketici hakları da dahil olmak üzere sosyal normları ihlal etmemesini sağlamaya yönelik olarak Kurul tarafından belirlenecek olan yönetim standartlarıdır.

5) Belgelendirme ve Raporlama:

- (i) **Kriterlerin Sağlandığının Belgelendirilmesi.** Bankalar kriterleri karşıladığına yönelik değerlendirmelerine ilişkin gerekli belgelendirmeyi yapmak ve bunları denetime hazır bulundurmakla yükümlüdür.
- (ii) **Raporlama.** Bankalar, YVO'ya ilişkin sistem, politika ve süreçlerini oluşturmak ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na belirlenen sürelerde rapor sunmak zorunda olup ilk raporlama 30 Haziran 2025'te başlayacaktır.

² Çıkarma işlemi sonucunda kalan bilanço içi varlıkların itfa edilmiş maliyet ile ölçülen brüt tutarları dikkate alınmaktadır.

³ Uygun varlıklar, YVO kapsamındaki toplam varlıklar içerisinde, kriterleri sağlayıp sağlamadığı dikkate alınmaksızın, teknik tarama kriterleri kapsamında yer alan tüm ekonomik faaliyetlere ilişkin bilanço içi finansal varlıkların itfa edilmiş maliyet ile ölçülen brüt tutarlarının toplanması ile hesaplanır.

6) Diğer Anahtar Performans Göstergeleri:

Bankaların çevresel sürdürülebilirliğe katkısı için ikincil anahtar performans göstergeleri uyumlu varlıklar/uygun varlıklar ve uygun varlıklar/yeşil varlık oranı kapsamındaki toplam varlıklar oranlarıdır. Kurul, yeni anahtar performans göstergeleri tanımlamaya ve bunlara dair raporlama yükümlülüğü oluşturmaya yetkilidir.

7) Asgari Oranlar ve Müeyyidelere İlişkin Kurul Yetkisi:

Kurul, YVO ve diğer anahtar performans göstergeleri için alt sınırlar ve hedefler belirlemeye, bu sınırları ve hedefleri banka bazında farklılaştırmaya, belirlenen sınırlara ve hedeflere uyum sağlamayan bankalara yönelik, ilave sermaye yükümlülüğü dâhil olmak üzere, gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

Ayrıntılı bilgi için bizimle temasa geçebilirsiniz.

LEVENT YETKİL*Kıdemli Ortak Avukat*levent.yetkil@aschukuk.com**FULYA SERT TOPÇU***Ortak Avukat*fulya.sert@aschukuk.com**SERDAR ŞAHİN***Kıdemli Avukat*serdar.sahin@aschukuk.com

İşbu bilgilendirme notu ("**Bilgi Notu**") 11 Nisan 2025 tarihli ve 32867 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ'e ilişkin bilgilendirme amacıyla 15 Nisan 2025 tarihi itibarıyla hazırlanmıştır.

İşbu bilgilendirme notu içerisinde yer alan değerlendirmeler hukuki tavsiye ya da hukuki görüş niteliği teşkil etmemekte olup, bu değerlendirmelerden ötürü herhangi bir şekilde Aksu Çalışkan Beygo Avukatlık Ortaklığı'na sorumluluk tahmini mümkün değildir. Bu bilgi notunun kapsamındaki soru ve sorunlarınız bakımından hukuki danışman görüşü alınması tavsiye edilir.

Adres

Harmancı Giz Plaza Kat: 3-8-15-16
Levent İstanbul

Telefon

+90 212 284 98 82

Faks

+90 212 284 98 83
+90 212 279 63 32

E-Posta / Web Sitesi

info@aschukuk.com
www.aschukuk.com